

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl

Opdrachtgever: Belastingdienst

Website: centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl

Rapportversie: 1.1

Tilburg, 30 augustus 2021

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	4
User agents.....	4
Afhankelijke technologie.....	5
Inspectie-instelling.....	5
Samenvatting.....	6
Uitzonderingen.....	7
PDF.....	7
Video.....	7
Kaarten en karteringsdiensten.....	7
Beoordeling.....	8
Waarneembaar.....	8
Bedienbaar.....	9
Begrijpelijk.....	10
Robuust.....	10
Onderzoeksscores.....	10
Onderzoeksresultaten.....	11
Principe 1: Waarneembaar.....	11
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	11
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	13
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	15
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	18
Principe 2: Bedienbaar.....	23
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	23
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	25
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	26
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	27
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	31
Principe 3: Begrijpelijk.....	33
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	33
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	34
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	35
Principe 4: Robuust.....	37
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	37
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	39
Steekproef.....	39

INLEIDING

Op verzoek van Belastingdienst, aanbieder van de website centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1 voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Belastingdienst) en de datum van het rapport (30 augustus 2021).

ONDERZOEKSGEGEVENS

Algemene gegevens

Opdrachtgever	: Belastingdienst
Onderzochte website	: centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl
Type onderzoek	: WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport	: 1.1
Datum rapport	: 30 augustus 2021
Inspectie-instelling	: Cardan Technobility
Inspecteur	: Gerard Copinga
Senior Consultant	: Gerard Copinga

Scope van het onderzoek

- Alle pagina's op centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl (URI-basis)

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 14 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 91 (primair)
- Google Chrome, versie 92
- Microsoft Edge 92

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- JavaScript
- DOM
- WAI-ARIA
- SVG

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres : TalentSquare 13, 5038 LX Tilburg

Telefoon : 088-5004070

E-mailadres : technobility@cardan.com

Website : www.technobility.nl

SAMENVATTING

Het heronderzoek naar de toegankelijkheid van de website centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl is afgerond op 30 augustus 2021. Dit heronderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het toegankelijkheidsonderzoek is gebleken dat de website sinds het vorige onderzoek een stuk toegankelijker is geworden. Meer mensen met een functiebeperking kunnen de content inmiddels dus al goed lezen en gebruiken. Complimenten hiervoor! Op dit moment voldoet de website aan 36 van de 50 succescriteria.

Vergeleken met het vorige onderzoek is gebleken dat een aantal van de problemen die gevonden waren opgelost is. Dat is heel goed gedaan. Echter is ook gebleken dat nog niet alle gevonden problemen opgelost zijn. Mochten dit zijn omdat er nog onduidelijkheden zitten in onze rapportage, dan horen we dit graag. We willen indien nodig graag nog verdere toelichting geven.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Uitzonderingen

Bij dit onderzoek is uitgegaan van de Europese standaard voor toegankelijkheidseisen, de EN 301 549-norm, waarin wordt verwezen naar de internationale toegankelijkheidsrichtlijn WCAG 2.1. Sommige inhoud van websites hoeft op dit moment (nog) niet te voldoen aan de toegankelijkheidseisen. Denk bijvoorbeeld aan oude PDF's en video's. Hiervoor geldt vanuit de Europese richtlijn voor de toegankelijkheid van overheidswebsites en -apps een (tijdelijke) uitzondering. Het is natuurlijk wel aan te raden om de gevonden problemen op te lossen. Bezoekers met een beperking kunnen namelijk verminderd gebruik maken van deze inhoud. Blinden en slechthorenden kunnen bijvoorbeeld vaak slecht overweg met ontoegankelijke PDF's en niet-ondertitelde video's zijn nutteloos voor doven en slechthorenden.

Organisaties die zich beroepen op deze uitzonderingen, moeten in de toegankelijkheidsverklaring aangeven welke maatregelen ter verbetering zijn genomen, welke alternatieven worden geboden en wanneer wel aan de verplichting zal worden voldaan.

Ga voor de volledige uitleg naar

<https://www.digitoegankelijk.nl/wetgeving/specifieke-situaties>.

PDF

Alle kantoorbestanden die na 23 september 2018 op een digitaal kanaal worden geplaatst, moeten toegankelijk zijn.

Let op: documenten voor actieve administratieve processen moeten altijd toegankelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een PDF-formulier voor het aanvragen van een paspoort of vergunning.

In dit onderzoek worden alleen PDF's onderzocht die toegankelijk moeten zijn.

Video

Alle video's die vanaf 23 september 2020 worden gepubliceerd, moeten volledig toegankelijk zijn.

Voor video's die tijdens dit onderzoek online staan, wordt ervan uitgegaan dat deze toegankelijk moeten zijn.

Kaarten en karteringsdiensten

Online kaarten en karteringsdiensten hoeven niet toegankelijk te zijn.

Let op: essentiële informatie voor navigatie moet wel een digitaal, toegankelijk alternatief hebben. Aangeraden wordt om deze kaarten en karteringsdiensten wel zoveel mogelijk toegankelijk te maken.

BEOORDELING

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in het volgende hoofdstuk een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet tekstuele content	A	Voldoet niet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidsbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast (minimum)	AA	Voldoet niet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet niet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet niet

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet niet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet niet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet niet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet niet
3.3.3	Foutsuggesties	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	criteriumomschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet niet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet

Onderzoeksscores

Principe	Niveau A		Niveau AA		Totaal	
	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score	Behaalde score	Maximale score
Waarneembaar	7	9	6	11	13	20
Bedienbaar	12	14	2	3	14	17
Begrijpelijk	3	5	5	5	8	10
Robuust	0	2	1	1	1	3
Totaal	22	30	14	20	36	50

ONDERZOEKSRESULTATEN

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content (niveau A)

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contact/> staan onderaan de pagina social media iconen om de pagina te delen. Deze hebben een alternatieve tekst gekregen in de HTML code. Probleem is dat deze alternatieve tekst verborgen is met `display:none;`. Dit zorgt er voor dat hulpsoftware deze alternatieve tekst ook niet kan zien. Praktisch gezien is er nu dus geen alternatieve tekst voor hulpsoftware beschikbaar. Gebruik hier dus een andere manier van verbergen zodat de tekst visueel verborgen is, maar wel gezien wordt door hulpsoftware.

Dit probleem komt op meer pagina's voor.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-subjectieve-vrijstelling-pensioenlichamen-251119/> staat in het rode kader naast de koptekst "Vervallen" een rood icoon met een uitroepteken. Deze afbeelding is informatief en zorgt ervoor dat de boodschap in het rode kader met meer zorg gelezen wordt. Deze afbeelding heeft dus een alternatieve tekst nodig. Bijvoorbeeld "Let op!", of "Belangrijk!".

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-subjectieve-vrijstelling-pensioenlichamen-251119/> staat in het rode kader met de koptekst “Vervallen” een link met een klein icoontje ernaast. Dit icoontje is informatief en geeft aan dat de link een externe website opent en/of dat de link een nieuw Tabblad opent. Voor dit laatste is het belangrijk dat daar een alternatieve tekst voor wordt gegeven. Het icoontje heeft dan dus een alternatieve tekst nodig die aangeeft dat de link in een nieuw Tabblad/Venster wordt geopend.

Dit probleem komt op meer plekken voor. Zie bijvoorbeeld ook pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/wetteksten-uitvoeringsbesluiten-uitvoeringsregelingen-fiscaal-actueel/> waar dit icoontje in de lijst met links wordt gebruikt.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen) (Niveau A)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live) (Niveau AA)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen) (Niveau AA)

Er wordt een audiodescriptie geleverd voor alle vooraf opgenomen videocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties (Niveau A)

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-subjectieve-vrijstelling-pensioenlichamen-251119/> staan een heleboel lijsten en de meeste zijn heel goed als ongeordende of geordende lijst opgemaakt. Compliment hiervoor! Er zijn echter een paar lijsten niet als lijst opgemaakt. Een paar daarvan zijn geneste lijsten binnen een andere lijst. Bijvoorbeeld in sectie 4.4.2.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-loonbelasting-inkomstenbelasting-pensioenen-klein-verzamelbesluit-pensioenen-besluit-van-7-december-2020-nr-2020-234674/> staat onder sectie 4.2.1 (bij "Voorwaarden") een geordende lijst. Deze is niet met ol en li elementen opgemaakt. Deze geordende lijst komt op meer plekken voor op de pagina onder de tekst "Voorwaarden".

Onderstaande is niet fout, maar kan beter.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/abonneren/> staat een invoerveld met een tekstlabel "E-mail" er boven. Dit tekstlabel is in een label element geplaatst, maar dit label element is niet expliciet geassocieerd met het invoerveld door middel van een for attribuut welke verwijst naar een id bij het input element. Dit is wel beter en toegankelijker. Het is geen echt probleem op dit moment, omdat het input element ook een title attribuut heeft met de tekst "E-mail". Maar een expliciet geassocieerd label element heeft meer voordelen. Die voordelen worden nu niet gebruikt.

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde (Niveau A)

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen (Niveau A)

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.4: Weergavestand (Niveau AA)

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input (Niveau AA)

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/abonneren/> staat een formulier waar een e-mail adres kan worden ingevuld. Voor persoonlijke gegevens is het belangrijk dat bij de invoervelden daarvoor het autocomplete attribuut wordt gebruikt met de juiste waarde. Dit zorgt ervoor dat hulpsoftware (of een browser of andere User Agent) de velden automatisch kan invullen, of extra hulp kan bieden bij het invullen. Dit autocomplete attribuut ontbreekt nu bij het invoerveld voor het e-mailadres. Hier zou autocomplete="email" moeten staan bij het input element. Een volledig overzicht van alle invoervelden waarvoor een autocomplete nodig is en welke waarde verplicht is is hier te vinden: <https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/#input-purposes>.

Ook op pagina

<https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contactformulier/> staat een formulier waarbij persoonlijke gegevens ingevuld moeten worden. Bijvoorbeeld een naam, een e-mailadres en een telefoonnummer. Ook voor deze invoervelden is dus een autocomplete attribuut nodig bij de input elementen met de juiste waarde. Voor het telefoonnummer is dat bijvoorbeeld autocomplete="tel-national".

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur (Niveau A)

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.2: Geluidsbediening (Niveau A)

Als een geluidswaergave op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaergave te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 1.4.3: Contrast (minimum) (Niveau AA)

De visuele waergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst (Niveau AA)

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Als de website wordt bekeken bij een resolutie van 1024x768 en als ingezoomd wordt tot 200% dan is niet op alle pagina's alle content of functionaliteit nog beschikbaar. Hieronder de gevonden problemen.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/nieuws/> staan onderaan niet meer de cijfers 1 tot en met 7 en staat er ook niet meer de link "Volgende". In plaats daarvan wordt een ">" en een ">>" link aangeboden. Deze functie zijn niet helemaal equivalent met de cijfers. Met de cijfers kan sneller genavigeerd worden naar een specifieke pagina. Met alleen de ">" en ">>" is dat niet zo. Vooral mensen die alleen met het toetsenbord kunnen navigeren zijn nu veel langer bezig om bijvoorbeeld naar pagina "5" te komen. Er is ook geen reden om de cijfers weg te halen. Er is voldoende ruimte om de cijfers te laten staan.

Bovenstaand probleem doet zich ook voor op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting>.

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst (Niveau AA)

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.10: Reflow (Niveau AA)

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Als de website wordt bekeken op een scherm met een breedte van 1280pixels en als ingezoomd wordt tot 400% of als de website wordt bekeken op een mobiel scherm van 320 pixels breed dan is niet alle informatie of functionaliteit nog beschikbaar. Hieronder de problemen die gevonden zijn. Deze zijn hetzelfde als bij SC 1.4.4.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/nieuws/> staan onderaan niet meer de cijfers 1 tot en met 7 en staat er ook niet meer de link "Volgende". In plaats daarvan wordt een ">" en een ">>" link aangeboden. Deze functie zijn niet helemaal equivalent met de cijfers. Met de cijfers kan sneller genavigeerd worden naar een specifieke pagina. Met alleen de ">" en ">>" is dat niet zo. Vooral mensen die alleen met het toetsenbord kunnen navigeren zijn nu veel langer bezig om bijvoorbeeld naar pagina "5" te komen. Er is ook geen reden om de cijfers weg te halen. Er is voldoende ruimte om de cijfers te laten staan. Eventueel moeten ze over meerdere regels verdeeld worden, maar dat is geen probleem.

Bovenstaand probleem doet zich ook voor op pagina

<https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting>.

Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content (Niveau AA)

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;

- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op iedere pagina staat in de menubalk een zoekveld. Het zoekveld is te herkennen aan een witte achtergrond ten opzichte van de lichtblauwe balk. Het contrastverschil tussen deze twee is slechts 1,8:1. Nu is er ook een lichtgrijze rand om het invoerveld te zien. Maar het contrast hiervan met het wit of het lichtblauw is ook te laag. Het contrast moet minimaal 3,0:1 zijn. De beste oplossing is om de rand van het invoerveld donkerder te maken, zodat deze minimaal een contrast van 3,0:1 heeft met of het wit van het zoekveld, of het lichtblauw van de balk.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting> staat een zoekveld in de content met een zoekterm "Belasting". Dit zoekveld is te herkennen aan de lichtgrijze rand er om heen. Het contrast hiervan met de witte achtergrond van de pagina of het zoekveld is slechts 1,2:1. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/abonneren/> staat een invoerveld voor een e-mailadres. Deze is te herkennen aan de lichtgrijze rand. Deze heeft slechts een contrast van 1,5:1 ten opzichte van de witte achtergrond van de webpagina. Dit moet minimaal 3,0:1 zijn.

Ook op pagina https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?sfid=6492&_sft_wt_publication_category=beleidsbesluiten komt dit probleem voor bij het zoekveld. Ook hier is het herkenbaar door de grijze rand. Deze heeft een contrast van slechts 1,5:1 met de witte achtergrond van de webpagina.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contactformulier/> hebben alle invoervelden en de radiobuttons wel (!) voldoende contrast. Deze kleuren voor de randen zouden eventueel ook op de andere pagina's gebruikt kunnen worden.

Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand (Niveau AA)

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

- ✓ Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus (Niveau AA)

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

- ✓ Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord (Niveau A)

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval (Niveau A)

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen (Niveau A)

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar (Niveau A)

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen (Niveau A)

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde (Niveau A)

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen (Niveau A)

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel (Niveau A)

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Pagina https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?sfid=6492&_sft_wt_publication_category=va-handreikingen-pensioen-odv-wet-lb heeft als paginatitel “U heeft gezocht naar – Centraal Aanspreekpunt Pensioenen” als geen zoekwoord wordt gebruikt. Deze titel lijkt heel erg op de titel die voor de algemene zoekmachine wordt gebruikt om op de hele website te zoeken. Deze zoekmachine is echter bedoeld om te zoeken in Publicaties. Dat moet dan ook in de titel van de webpagina terugkomen, zodat duidelijk is dat dit een andere zoekmachine is en er dus ander soort zoekresultaten getoond worden. Bijvoorbeeld “U heeft gezocht naar ... binnen de Publicaties – Centraal Aanspreekpunt Pensioenen”.

Onderstaande is niet fout, maar kan beter.

De zoekresultatenpagina heeft als titel “You searched for Belasting – Centraal Aanspreekpunt Pensioenen” als gezocht wordt op “Belasting”. Het begin van deze titel bestaat uit Engelse tekst, namelijk “You searched for”. Het is beter en toegankelijker om dit te vertalen naar het Nederlands, dus “U heeft gezocht naar”.

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde (Niveau A)

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Onderstaande is strikt genomen niet fout, maar kan beter.

Op veel pagina's komt de toetsenbordfocus op kaders voor de layout en ook op niet-interactieve tekst elementen. Dat is onnodig en kan zelf als vervelend ervaren worden.

Bijvoorbeeld op pagina

<https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/wetteksten-uitvoeringsbesluiten-uitvoeringsregelingen-fiscaal-actueel/> komt de toetsenbordfocus op de h1 koptekst bovenaan in de content, en ook op de datum daar direct onder. Dat is niet logisch. Het tabindex attribuut kan hier beter weggehaald worden.

In de footer komt de toetsenbordfocus bijvoorbeeld op kaders voor de kolommen in de footer. Ook dit is niet nodig.

Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context) (Niveau A)

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contact/> staan onderaan een aantal social media icoontjes. Deze fungeren als link. Er is wel een linktekst aanwezig, maar deze is verborgen met display:none; waardoor hulpsoftware de linktekst niet ziet en dus niet kan voorlezen. Het doel van deze links is nu dus niet duidelijk. Zie ook succescriteirum 1.1.1.

Onderstaande is strikt genomen niet fout, maar kan beter.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/nieuws/> staan een aantal links met de tekst “Lees meer”. Deze staan in een div element samen met een andere link die wel redelijk duidelijk is. Hierdoor kan het doel van de link “Lees meer” afgeleid worden, maar heel duidelijk is het niet. Het is beter om de linktekst zelf duidelijker te maken, of, om de beide link-teksten in één link te plaatsen. Er zijn nu drie links vlak na elkaar aanwezig die allemaal naar dezelfde pagina verwijzen. Het is beter om maar één link te gebruiken.

Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren (Niveau AA)

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels (Niveau AA)

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Onderstaande is niet fout, maar kan beter.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contactformulier/> staat een formulier. Het tekstlabel bij het eerste invoerveld is “Contactpersoon”. Dit is een vrij generiek tekstlabel en geeft nog niet heel duidelijk aan wat er van die contactpersoon gevraagd wordt. Waarschijnlijk de volledige naam. Beter is dan om “Naam contactpersoon” neer te zetten. Dat is voor sommige mensen duidelijker. In plaats van “E-mail” kan beter “E-mailadres” gebruikt worden. Ook dat is specifiek en dus duidelijker voor bepaalde groepen mensen.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/abonneren/> kan ook beter “E-mailadres” als tekstlabel gebruikt worden dan alleen “E-mail”.

Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar (Niveau AA)

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Als op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting> de skiplink wordt gebruikt verplaatst de focus naar de unieke content. Als dan nog een keer op de Tab-toets wordt gedrukt komt de toetsenbordfocus in het zoekveld te staan. Maar, na het gebruik van de skiplink scrolt de pagina ook. Doordat een 'sticky header' (blauwe balk bovenaan die blijft staan bij scrollen) is gebruikt is echter de focus onder de sticky header geplaatst en is daardoor niet zichtbaar. Als de focus naar het zoekveld gaat of de Zoeken knop, zitten deze ook nog onder de sticky header en is de focus ook niet zichtbaar als deze daarop staat. Dat is een probleem voor toetsenbordgebruikers die wel kunnen zien.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/> is de toetsenbordfocus een aantal keer niet zichtbaar in Mozilla Firefox. Dit komt omdat een aantal div elementen die voor de layout van blokken content zijn gebruikt een `tabindex="0"` hebben gekregen waardoor de focus op het div element komt te staan. De focusindicator is echter dus niet te zien op deze div elementen in Mozilla Firefox. Het is niet duidelijk waarom deze `tabindex` attributen zijn toegevoegd. Ze lijken geen toegevoegde waarde te hebben en kunnen dan beter weggelaten worden. Om de focus te kunnen verplaatsen met behulp van scripting kan beter een `tabindex="-1"` gebruikt worden. Die komt niet in de normale tabvolgorde terug en een element met `tabindex="0"` wel.

Dit komt ook op alle andere pagina's voor. In ieder geval in de footer, maar mogelijk ook in de content.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren (Niveau A)

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering (Niveau A)

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooiën van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.3: Label in naam (Niveau A)

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering (Niveau A)

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina (Niveau A)

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen (Niveau AA)

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

Succescriterium 3.2.1: Bij focus (Niveau A)

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.2.2: Bij input (Niveau A)

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie (Niveau AA)

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie (Niveau AA)

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie (Niveau A)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/abonneren/> staat een invoerveld voor een E-mail(adres). Als er niets wordt ingevuld verschijnt een melding "Vul een geldig e-mailadres in". Dit is niet een echte foutmelding, maar meer een instructie. Een instructie is goed, maar voor dit succescriterium alleen als aanvulling op een goede foutmelding. De basis is dus een foutmelding. Dat kan in dit geval iets zijn als "Het veld E-mail is niet ingevuld". Aangevuld met de instructie zou dit dan worden: "Het veld E-mail is niet ingevuld. Vul een geldig e-mailadres in."

Als een fout is gemaakt bij het invullen kan een andere foutmelding worden gebruikt.

Bijvoorbeeld: "Het ingevulde e-mailadres is niet geldig".

Een foutmelding bevat eigenlijk altijd een ontkenning met het woord "niet" of "geen" erin.

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies (Niveau A)

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?sfid=6492&_sft_wt_publication_category=beleidsbesluiten staat een invoerveld en een aantal select elementen. Het laatste select element heeft geen zichtbare tekstlabel die blijft staan als een keuze wordt gemaakt. Als een keuze wordt gemaakt is de tekst "Labels" die binnen het select element als eerste optie staat namelijk niet meer zichtbaar. Er moet dus buiten het select element een zichtbare tekst komen te staan die als zichtbaar tekstlabel kan fungeren voor het select element. Er is wel een verborgen tekstlabel aanwezig, maar dit succescriterium vraagt om een zichtbaar tekstlabel bij elk invoerveld.

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie (Niveau AA)

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens) (Niveau AA)

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Succescriterium 4.1.1: Parsen (Niveau A)

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/nieuws/> staat op regel 241 een aria-label en de tekst binnen de dubbele aanhalingstekens bevat ook dubbele aanhalingstekens. Deze zorgen er voor dat de tekst van het aria-label dus stopt bij de eerste dubbele aanhalingsteken in de tekst. De rest van de tekst met enkele en dubbele aanhalingstekens staat nu binnen het element als losse tekst en dit kan een parse probleem opleveren. Binnen een attribuut waarde mogen dus alleen enkele aanhalingstekens gebruikt worden.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting> komt twee keer een id attribuut voor met de waarde "s". Dit kan een parse probleem veroorzaken. Zorg er dus voor dat de waarde van elk id attribuut uniek is binnen een webpagina.

Bovenstaand probleem doet zich ook voor op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-loonbelasting-inkomstenbelasting-pensioenen-klein-verzamelbesluit-pensioenen-besluit-van-7-december-2020-nr-2020-234674/>. De sectiekopteksten die opgemaakt zijn met een h3 element hebben een id waarde gekregen die in de HTML code net ervoor ook al bij een a element is gebruikt. Hier worden cijfers gebruikt die dus niet uniek zijn. Het cijfer 1 als waarde van een id attribuut komt dus twee keer voor. Dat geldt ook voor de cijfers 2 tot en met 7. Dit kan parse problemen veroorzaken.

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde (Niveau A)

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set webpagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting> staat in de content een zoekveld. Het is voor hulpsoftware niet mogelijk om de toegankelijkheidsnaam van dit zoekveld te bepalen. Er is geen (verborgen) label element met een naam voor het invoerveld. Ook ontbreekt een title attribuut op het input element. Er is wel een legend element aanwezig, maar die is weer met display:none; verborgen en telt dus ook niet mee voor de toegankelijkheidsnaam.

Op pagina <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contact/> staan onderaan een aantal social media icoontjes. Deze fungeren als link. Er is wel een linktekst aanwezig, maar deze is verborgen met display:none; waardoor hulpsoftware de linktekst niet ziet en dus niet kan voorlezen. Het is nu dus niet mogelijk voor hulpsoftware om de toegankelijkheidsnaam van deze links te bepalen.

Dit probleem komt op meer pagina's voor.

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten (Niveau AA)

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set webpagina's voldoet aan dit succescriterium.

BIJLAGE 1: PAGINA'S IN DE STEEKPROEF VAN HET ONDERZOEK

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld. Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Steekproef

- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contact/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/nieuws/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/nieuwe-va-21-002-en-va-21-004-gepubliceerd-va-08-020-en-va-16-001-aangepast-va-20-010-vervallen/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?s=Belasting>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/abonneren/>
- https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/?sfid=6492&_sft_wt_publication_category=va-handreikingen-pensioen-odv-wet-lb
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/va-08-071-inkoop-diensttijd-buitenlandse-werkgever-buiten-concernverband/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-subjectieve-vrijstelling-pensioenlichamen-251119/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/wetteksten-uitvoeringsbesluiten-uitvoeringsregelingen-fiscaal-actueel/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/besluit-loonbelasting-inkomstenbelasting-pensioenen-klein-verzamelbesluit-pensioenen-besluit-van-7-december-2020-nr-2020-234674/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/contactformulier/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/cookies/>
- <https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/taak-en-werkwijze-cap/>